

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดปัตตานี ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบพรรณนา (Descriptive Survey) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดปัตตานี โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากผู้เข้าใช้ห้องสมุดในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2544 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นชุดคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ระบุไว้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เพื่อสำรวจลักษณะเฉพาะบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศ ได้แก่ ความถี่ ในการใช้สารสนเทศ ช่วงเวลาที่มาใช้บริการสารสนเทศ วิธีค้นหาสารสนเทศ วัตถุประสงค์ในการใช้ บริการที่ใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศ ของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน ด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา และลักษณะของสารสนเทศ

ตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการสารสนเทศทั้ง 9 ประเภท

ตอนที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้สารสนเทศของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดปัตตานี และเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open -Ended Form) เพื่อให้ผู้ใช้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารนิเทศ

2.2 สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

2.3 นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อแก้ไขปรับปรุง ให้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้เข้าใช้ห้องสมุดในเดือนพฤษภาคม 2544 ที่ไม่ได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการตอบแบบสอบถาม เช่น ความชัดเจนของคำถาม แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

2.5 เสนอแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง

2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน 2544 จำนวน 300 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3-5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสำรวจความต้องการในการใช้สารนิเทศ ความพึงพอใจในการใช้บริการสารนิเทศ ปัญหาในการใช้สารนิเทศ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างในด้านความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาในการใช้สารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะบุคคลที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA) ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบกลุ่มต่างแบบเซฟเฟ้

เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน

เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนสำหรับความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหา มีดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

สำหรับค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหา ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	5	=	มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	4	=	มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	3	=	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	2	=	น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	1	=	น้อยที่สุด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ใช้สภาพการใช้สารสนเทศ ความต้องการในการใช้สารสนเทศ ความพึงพอใจ ปัญหาของผู้ใช้สารสนเทศ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในบริการและความต้องการในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการประเมินระดับความพึงพอใจ และระดับความต้องการในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้

2. สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

ใช้การทดสอบค่า (T- test) และวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เพื่อทดสอบความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหาในการใช้สารนิเทศของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะบุคคล และทำการทดสอบคู่ต่างด้วยวิธีการของเซฟเฟ่